

Dansk Bibliotekshistorisk Selskab

Referat af generalforsamling 2025

30. april 2025 kl 16 i Panoramaskolen på Den sorte Diamant.

1. **Valg af dirigent:** Ole Harbo blev valgt til dirigent.
2. **Styrelsen aflægger beretning om Selskabets virksomhed i det forløbne år.**

Beretning til den ordinære Generalforsamling den 30. april 2025

Kære medlemmer af Dansk Bibliotekshistorisk Selskab,

Det er med stor glæde, at jeg her kan præsentere styrelsens beretning for det forgangne år, perioden fra seneste Generalforsamling 2024 til foråret 2025. Vi har haft et begivenhedsrigt år fyldt med spændende aktiviteter, arrangementer og initiativer, som jeg vil dele med jer i denne beretning.

Efter sidste generalforsamling, den 10. juni 2024, konstituerede styrelsen sig som følger:

Forperson: Bertil F. Dorch

Sekretær: Hans Michelsen

Kasserer: Bente Kaspersen

Redaktør: Steen Bille Larsen.

Øvrige styrelsesmedlemmer blev Mogens Kragssig Jensen, Anders Toftgaard og Nan Dahlkild, suppleret af suppleanterne Ditte Jessing og Rene Steffensen.

Nye revisorer blev Hans Peter Rasmussen og Aase Andreasen, suppleret af revisorsuppleant Lillian Bille Larsen.

På et efterfølgende styrelsesmøde er Anders Toftgaard valgt som næstforperson.

I løbet af det sidste år har vi afholdt fem styrelsesmøder, hvor vi har drøftet og besluttet en række vigtige emner, der har formet vores arbejde og fremtidige planer. Derudover har der været afholdt fem arrangementer, som jeg vil komme ind på nedenfor.

Medlemmer

Vi har p.t. omtrent 100 personlige medlemmer samt 16 institutionsmedlemmer. Enkelte medlemmer har endnu ikke reageret og endelig reaktion fra dem ventes at foreligge senere. Vi har i styrelsen drøftet, om det måske ikke særligt imponerende medlemsantal f.eks. kan også hænge sammen med, at kun få biblioteksledere er medlemmer, og at de derfor ikke på den baggrund bidrager til at opmuntre de ansatte til at melde sig ind. Styrelsen har drøftet forskellige kampagne-tiltag, der kan bidrage til at øge medlemstallet, bl.a. fordi vi har bemærket en tilsyneladende lav historisk interesse f.eks. blandt biblioteksinstitutionerne. Initiativerne omtales senere i denne beretning.

Økonomi

Regnskabet for den forgange periode er godkendt og underskrevet af revisorerne. Vores kasserer, Bente Kaspersen vil på nærværende Generalforsamlingen fremlægge regnskab og budget.

I relation til det økonomien, så kan jeg dog nævne, at styrelsen har udarbejdet og indsendt ansøgninger til flere fonde i den forgange periode. Det drejer sig om midler til både drift og udvikling. Jeg kommer nærmere ind på formålene i beretningens afsnit om de fremadrettede perspektiver.

Derudover kan nævnes, at vi er i dialog med Det Kgl. Bibliotek angående lokalebenyttelse til styrelsesmøder og arrangementer. Det er dog en drøftelse, som jeg vurderer endnu ikke er afsluttet.

Afviklede arrangementer

Vi har i den forgange periode afholdt samlet set fem medlemsarrangementer, som jeg mener har været både lærerige og inspirerende:

- **PÅ KANTEN – Den Sorte Diamant 25 år på Generalforsamlingen i Diamanten**
Den 10. juni 2024.
 Udstillingen om Den Sorte Diamant vistes i perioden 23. februar til 10. august 2024 og satte fokus på visionerne for byggeriet, Diamantens særegne arkitektur og stiller skarpt på bygningens rolle i dag. Udstillingen vises ud fra den arkitektoniske synsvinkel. Efterfølgende gav Steen Bille Larsen i Panoramaskalen et foredrag om bygningen – vurderet ud fra en biblioteksfaglig synsvinkel.
- **Arne Magnussons samling og Hernando Colons bibliotek ved Anne Mette Hansen og Matthew Driscoll på Den Arnamagnæanske Samling**
Den 25. september 2024.
 Besøget begyndte med en introduktion til samlingen, der er opkaldt efter grundlæggeren, den islandske filolog og historiker Árni Magnússon. Kort inden sin død i 1730 testamenterede Magnússon sin samling af håndskrifter, trykte bøger samt sin formue til Københavns Universitet, hvor han var professor. Efter introduktionen blev en bemærkelsesværdigt håndskrift præsenteret, der er identificeret som havende tilhørt Hernando Colón, søn af Christopher Columbus.
- **Bibliotekshistorisk byvandring i bibliotekernes København ved Nan Dahlkild og Steen Bille Larsen**
Den 22. oktober 2024.
 Turen gik gennem Latinerkvarteret til Slotsholmen begyndende ved Rundetårn, hvor emnet er Trinitatis' treenighed mellem kirke, bibliotek og observatorium. Vi fortsatte til universitetsbiblioteket i Fiolstræde, som atter er åbnet for publikum. Vi bevæger os ind i universitetsgården og emnet skiftede herefter til Københavns Kommunes Bibliotekers tidlige historie og de daværende biblioteker i Helligåndshuset og Nikolaj Kirke. Vi stoppede ved statuen af Absalon, som ejede det første kendte bibliotek. Turen sluttede på Slotsholmen i Det Kgl. Bibliotek. Undervejs så vi kunstammerets stadig eksisterende bygning med oprindelig både arsenal, bibliotek og kunst, bibliotekshaven i den tidligere krigshavn og det nuværende Kgl. Biblioteks gamle og nye bygninger.
- **Frederik III's biblioteker på Københavns Slot ved Rolf H. Christensen i Panoramaskalen, Den Sorte Diamant**
Den 25. november 2024.

Frederik III begyndte at opbygge Det Kgl. Bibliotek, efter at han blev kronet som konge i 1648. Takket være indlemmelse af store adelsbiblioteker voksede det til ca. 20.000 bind, hvoraf en del blev indbundet af hidkaldte franske bogbindere. Kongen nåede imidlertid ikke før sin død i 1670 at se biblioteket placeret i den bygning, der blev opført til biblioteket og kunstammeret, da bygningen først blev taget i brug i år 1673. Frederik III's bibliotek – eller måske snarere biblioteker – stod derfor placeret på Københavns Slot. Rolf H. Christensen har brugt mange år på at rekonstruere bibliotekets indretning. I Det Kgl. Biblioteks arkiv findes nemlig de første kataloger over slotsbibliotekerne, som viser hvordan bøgerne stod placeret hylde for hylde. For den opmærksomme læser vokser biblioteksrummet frem fra linjerne – og de bøger, der står beskrevet i katalogerne, er stadig opstillet i Det Kgl. Biblioteks magasiner.

- **Åbningsarrangement for udstillingen Biblioteket på plakaten og rundvisning ved udstillingens kurator, Nan Dahlkild på Syddansk Universitetsbibliotek, Atriumgården på SDU i Odense**

Den 4. marts 2025.

Plakatudstillingen er en vandrestilling, der beskæftiger sig med biblioteksplakater fra årtierne fra 1960'erne og fremefter, der var en spændende periode for bibliotekernes udvikling – og for produktionen af plakater, der skulle vise de mange nye aktiviteter og muligheder. Kendte plakatkunstnere som Ib Spang Olsen, Arne Ungermann og Bjørn Wiinblad satte, sammen med mange andre plakatmagere, billeder på mangfoldigheden og skabte en lille guldalder for bibliotekernes plakater. Motiver var bogens betydning, men også de mange nye medier og oplevelsesmuligheder. De nyeste plakater handler om kampen mod fake news.

Udstillingsaktivitet

Netop det sidstnævnte arrangement har været én af de store begivenheder i år: Udstillingen "Biblioteket på plakaten", der som nævnt ovenfor åbnede på SDU den 4. marts i indeværende år har været en stor succes og har tiltrukket mange besøgende. Vi vurderer, at udstillingen alene i Odense, gennem de cirka 2 måneder den har været opstillet, har været eksponeret for op mod 80.000 besøgende, der har passeret den i universitetsbibliotekets atriumgård. Jeg har da også selv på ugebasis kunne konstatere, at både borgere og studerende uanmeldt har fundet vej til og opholdt sig i udstillingen. Sågar mødte jeg tilfældigvis et kontingent nysgerrige kollegaer fra Det Kgl. Bibliotek i Aarhus inde i udstillingen for et par uger siden.

Udstillingen er som vandrestilling planlagt til at tage på tur flere steder, herunder også på Det Kgl. Bibliotek i Emdrup, CBS i Frederiksberg, Syddansk Universitetsbibliotekets filial i Kolding, Bornholm Biblioteker i Rønne og Odense Biblioteker i Odense. Her kan vi også se frem til kommende ferniseringer. Udstillingen har ikke kun været en visuel oplevelse, men også en rejse gennem bibliotekernes historie, hvor plakaterne har fortalt deres egen unikke historie.

Jeg vil i forbindelse med udstillingen gerne sige en stor tak til de medvirkende: Fra selskabet er det bl.a. Nan Dahlkild, uden hvem udstillingen aldrig var blevet til noget, og René Steffensen, der har bistået, og forsat er praktisk på en række områder for at sikre udstillingens tourné i resten af landet. Derudover har Kathrine Laursen fra SDU været en uvurderlig hjælp i hele udstillingsforløbet.

Andre fremtidige initiativer fra selskabets styrelse

Vi arbejder fortsat på at forbedre vores medlemsaktiviteter og udstillinger.

Ift. publikationen Bibliotekshistorie, har vi fokus på kvalitetssikring, herunder mulighed for at tilbyde en peer-review proces, dvs. fagfællebedømmelse. Ydermere, i relation til arbejdet med Bibliotekshistorie har foreningen ansøgt 6 forskellige fonde om støtte til udgivelse, Jorcks, GEC Gad, Sonning, Farumgaard, Gieses, Lilian og Dan Finks Fond. Vi håber på svar fra nogle af disse før sommerferien.

Derudover har vi haft Augustinus Fonden om støtte til at udvikle en bibliotekshistorisk vidensplatform, der skal basere sig på foreningens eksisterende hjemmeside.

Vi ansøger om 40.000 kr. der vil blive brugt til teknisk udvikling, grafisk design, og implementering af ny bibliotekshistorisk platform, samt til fotografisk ekspertise og etablering af billedbank.

Vidensplatformen skal samle og formidle tværfaglig viden om bibliotekshistoriske emner og stille redskaber til rådighed: Herunder samt dokumenter, historiske fremstillinger og publikationer. Platformen skal henvende sig til alle med historisk interesse for biblioteker, dvs. forskere og studerende, som beskæftiger sig med bibliotekshistorien, nuværende og tidligere ansatte i bibliotekerne, fagmedarbejdere og historisk interesserede borgere. Som udgangspunkt findes der et meget stort dokumentarisk materiale med kilder vedr. dansk bibliotekshistorie 1900-2000 på linket www.bibliotekshistorie.dk, som i sin tid blev udviklet til brug for forskning og undervisning på Danmarks Biblioteksskole. Foreningen har nu overtaget hjemmesiden og dermed alt det dokumentationsmateriale, som den rummer.

Efter afslag fra Augustinus har vi søgt Louis-Hansen-fonden, som vi p.t. afventer svar fra.

Som nævnt overvejer styrelsen at iværksætte en kampagne for at hverve flere medlemmer: Ét af initiativerne er udarbejdelse af en ny folder, der beskriver selskabet og dets aktiviteter. Vi har en ældre folder, men styrelsen vurderer, at den trænger til opdatering for at kunne anvendes til at tiltrække nye medlemmer.

Jeg vil gerne takke alle medlemmer og styrelsen for deres engagement og støtte i løbet af det sidste år. Uden jeres deltagelse, dedikation og hårde arbejder ville vi ikke kunne opnå de mange succeser, vi har haft. Vi ser frem til et nyt år med spændende aktiviteter og initiativer, der fremmer vores fælles interesse for bibliotekshistorie.

Med venlig hilsen,
Bertil F. Dorch, overbibliotekar, lektor, SDU
Formand, Dansk Bibliotekshistorisk Selskab

3. Det reviderede regnskab fremlægges til godkendelse.

Regnskab 2024

2024

2023

2022

Kontingenter:			
Heraf Personlige medlemmer	17.760,77	16.698,00	16.439,00
Heraf Institutioner	5.725,00	5.010,00	4.780,00
Deltagerbetaling	450,00	268,00	50,00
Bogsalg		2.545,00	296,00
Tilskud		2.000,00	-
Renter			
Diverse	675,00	534,00	-
Indtægter i alt	24.610,77	27.055,00	21.565,00
Udgifter			
Generalforsamling	640,00	-	3.297,00
Styrelsesmøder		520,00	494,00
Redaktionsmøder	908,00	334,00	550,00
Kontorhold mv.		1.512,00	841,00
Hjemmeside	640,00	2.060,00	7.605,00
Trykkeudgifter		37.574,00	-
Forsendelse		5.850,00	-
Arrangementer	928,95	932,00	612,00
Repræsentation		450,00	-
Gebyrer mv.	1.450,00	700,00	235,00
Revision			-
Diverse		1.225,00	427,00
Udgifter i alt	4.566,95	51.157,00	14.061,00
Overskud/underskud	20.043,82	24.102,00	7.504,00
Status - konto i Danske Bank			
Pr. 31.december 2023	4.192,52	4.192,52	28.294,00
Overskud 2024	20.043,82		
Pr. 31.december 2024	24.236,34		

Som generalforsamlingsvalgte revisorer for Dansk Bibliotekshistorisk Selskab har vi revideret Selskabets regnskab. Vi har

- * fået forelagt samtlige bilag
- * foretaget stikprøvekontrol
- * modtaget kopi af kasseregnskabet
- * kontrolleret, at de oplyste aktiver er til stede i henhold til bankudskrifterne.

Vi kan konstatere, at regnskabet er i overensstemmelse med regnskabets bilag og opgørelser

Sted og dato

Hans Peter Rasmussen

Aase Andreasen

4. Fastsættelse af kontingent for det kommende kalenderår.

Følgende satser blev vedtaget:

Kontingent kun digitalt: 150 kr.

Kontingent bog + digital adgang 250 kr.

Kontingent for institutioner (bog og digital adgang): 400 kr.

5. Planer og budget for det kommende års aktiviteter forelægges. Kommende arrangementer:

- **Karen Blixen Museum:** Den 4. juni 2025 vil vi besøge Karen Blixen Museet. Museumsinspektør Signe Lykke Littrup vil vise os rundt i museet, og vi vil få mulighed for at se Karen Blixens nyindrettede bibliotek. Dette besøg vil give os et indblik i en af Danmarks mest berømte forfatteres liv og arbejde.
- **Besøg på Sorø Akademis bibliotek:** Den 14. juni 2025 vil vi besøge Sorø Akademis bibliotek. Dette besøg vil give os mulighed for at udforske biblioteket og de særligt spændende ting her, samt et kig ind i den ny restaurerede Klosterkirke. Dette arrangement er en unik mulighed for at dykke ned i bibliotekets historie og arkitektur.
- **Foredrag om "Biblioteket på plakaten" på CBS:** Selskabet inviterer den 25. august i samarbejde med Syddansk Universitetsbibliotek og CBS Kunstforening til et foredrag om vores udstilling omfattende 24 danske biblioteksplakater. Arrangementet er todelt, dels med et biblioteks- og kulturhistorisk foredrag kl. 14-15 af udstillingens kurator, lektor og sociolog Nan Dahlkild, KU, efterfulgt af fernisering kl. 15-16 med et glas og lidt sødt i udstillingsområdet. Adressen er CBS Bibliotek, Solbjerg Plads 3, 2000 Frederiksberg. Tilmelding ikke nødvendig. **Foredraget holdes i CBS Library Forum - indgang via bibliotekets indgang, herefter trappe ned i kælderens. Udstillingskatalog: Biblioteket på plakaten – Dansk Bibliotekshistorisk Selskab**
- **Danskernes Historie Online:** Den 1. september 2025 vil vi deltage i en rundvisning på Danskernes Historie Online. Dette arrangement vil give os mulighed for at lære mere om slægtsforskningens bibliotek og dets betydning for danskernes historie.

6. Indkomne forslag.

Der var ikke indkommet nogen forslag.

7. Valg af bestyrelsesmedlemmer. 2 styrelsessuppleanter, 2 revisorer og 1 revisorsuppleant.

På valg: Steen Bille Larsen, Bertil F. Dorch, Nan Dahlkild, Bente Kaspersen. Alle blev genvalgt.

På valg som bestyrelsessuppleanter: Ditte Jessing og René Steffensen. Begge blev genvalgt.

På valg som revisorer er: Aase Andreasen og Hans Peter Rasmussen. Begge blev genvalgt.

På valg som revisorsuppleant er: Lillian Bille Larsen, som blev valgt.

8. Eventuelt.

Der er oprettet en fælles postkasse (mails) for formand og kasserer: kontakt@bibhist.dk

Generalforsamlingen sluttede kl. 16:40

Referent: Hans Michelsen

H:\Bibliotekshistorisk Selskab\Generalforsamlinger\Generalforsamling 2025.docx